

Møte**Antibiotikakomiteen****Dato, sted**

21. november 2024, 09.00-13.00, FHI, Lovisenberggata 8 og Teams

Til stede

- AFA: Karianne Wiger Gammelsrud
- ASP: Sigurd Høye
- DMP: Seline Gustavsen, Marte Fergestad, Ingrid Wang, Tove Lill Stendal
- HDir: Christian Borgen Lindstad, Mirela Slomic
- HoD: Øystein Riise
- NSAS: Brita Skodvin
- Mattilsynet: Waleed Salek Ahmed
- Odontologisk fagmiljø: Morten Enersen
- Veterinærinstituttet: Anne Margrete Urdahl
- FHI: Preben Aavitsland, Ulf R. Dahle, Hanne Eriksen-Volle, Siri Feruglio, Hege Salvesen Blix, Christine Årdal

Preben Aavitsland (konst. Fung. Områdedirektør) ønsket velkommen

Sak 1**ORIENTERING FRA HOD**

Presentasjon av strategien

Øystein Riise, spesialrådgiver fra HOD, presenterte regjeringens nasjonale én-helse-strategi mot antimikrobiell resistens (AMR). Regjeringen ønsker overordnet å:

1. Styrke det tverrsektorielle AMR-samarbeidet
2. Forsterke forebyggingen av AMR
3. Sikre restriktiv og forsvarlig bruk av antimikrobielle midler
4. Sikre tilgang til nødvendige antimikrobielle midler
5. Øke og nyttiggjøre ny kunnskap om AMR
6. Være en aktiv pådriver i den globale kampen mot AMR

Alle tiltak som iverksettes for å følge opp strategien og sektorspesifikke handlingsplaner vil gjennomføres innenfor gjeldende budsjetttrammer.

Sak 2**HANDLINGSPLANENE**

Veterinærinstituttet (VI) og Helsedirektoratet (HDir) presenterte innledningsvis om rammer for arbeidet med handlingsplaner.

HDir har i samarbeid med FHI fått i oppdrag av HOD å utarbeide et utkast til handlingsplaner for humanhelseområdet. Det er HOD som vil utgi endelig handlingsplan.

HDir og FHI samarbeider tett med relevante fagmiljøer og har gjennomført mange innledende innspillmøter. I handlingsplanen planlegger en å konkretisere mål og tiltak, forsøke å lage en felles plan for antibiotikastyring og smittevern, og definere planens varighet til "noen år" (4-5 år?). Det er ønsket å se arbeidet i sammenheng med andre sektors arbeid. - Målet er å ha et utkast klart til sommeren 2025. Handlingsplanen vil utgis av HOD.

Veterinærinstituttet (VI) og Mattilsynet (MT) har hatt en kort samtale med LMD for å få litt info om status før møtet i Antibiotikakomiteen. LMD har foreløpig ikke rukket starte opp prosessen med utarbeidelse av handlingsplan, men håper få på plass et oppstartsmøte med Veterinærinstituttet og Mattilsynet før jul. Det vil også etter hvert bli aktuelt å koble på aktører innen plantehelse. I samtalen med LMD ble det snakket om at det sannsynligvis vil være behov for å ha en fleksibel/levende handlingsplan som revideres underveis i strategiens 10-års perspektiv. Det bør ses på om en kan samordne med humansidens handlingsplan, kanskje bygge opp strategidokumentene på samme hvis det er hensiktsmessig. Det er ønskelig å ha et (grovt) utkast klart til sommeren 2025, ev. på sensommeren. Handlingsplanen vil inkludere tiltak innen dyrehelse, plantehelse og mattrygghet som er innenfor LMD sitt ansvarsområde. Alle foreslåtte tiltak må politisk godkjennes.

Angående de to handlingsplanene (humane og veterinære):

Strategien er tverrsektoriell og det er mulig å foreslå tverrsektorielle tiltak. Det ble påpekt at det er viktig å samarbeide på tvers av sektorene og at sektorspesifikke handlingsplaner må inkludere tiltak som går på tvers av sektorene og bli grundig forankret i de aktuelle sektorene. Eksempelvis vil en mer integrert overvåking gå på tvers av sektorene, inkludert human-, veterinær-, plante-, fiskehelse- og miljøsektoren. Bekymring ble uttrykt over hvordan strategien skal følges opp av departementene som ikke lager sektorspesifikke handlingsplaner, spesielt KLD og NFD. Det ble også påpekt at det er behov for samarbeid og kontakt på alle nivåer i hver sektor, ikke bare gjennom den tverrdepartementale gruppen. Tiltak som involverer flere departementer krever en grundig forankringsprosess før handlingsplanene kan ferdigstilles.

Sak 3**DISKUSJON OG SAMORDNINGSBEHOV**

Overvåkningssystemer:

- Ønskelig at ulike systemer kan kobles der det er hensiktsmessig, men ikke alle systemer er integrerbare. Et mulig tiltak i begge handlingsplaner er at det settes ned en gruppe som utarbeider en konkret plan og tiltak for å etablere integrert en-helse-overvåking.
- Nytt EU-direktiv om «urban wastewater surveillance» forventes å være på plass innen midten av 2026. Det er behov for å engasjere KMD i dette arbeidet. FHI har allerede to etablerte EU-prosjekter på feltet (EU-WISH og EU-JAMRAI).

Forskning:

- Det er behov for mer forskningsfinansiering rettet mot norske og nordiske behov, samt presis definisjon av én helse.
- Det ble orientert om at FHI utarbeider ny AMR-forskningsstrategi for instituttet.
- Kommende handlingsplaner bør også koordineres ift handlingsplaner for kliniske studier.

Tverrgående temaer som ble diskutert:

- Behov for koordinerende grupper på faglig nivå, ikke en enkelt person eller mandatløse grupperinger.
- Trenger et overvåkningssystem for bruk av soppmidler og sentralt fagmiljø på tvers av fagområdene.
- Ny evaluering inkl. helseøkonomisk analyse av tiltak rundt LA-MRSA-fritt svinehold og relaterte infeksjoner er ønskelig, da tiltak bør være kunnskapsbaserte og det har ikke vært en evaluering av tiltak iverksatt etter sist helseøkonomiske analyse.
- Obligatorisk kurs for veterinærer, leger og tannleger utdannet utenfor de nordiske land, bør vurderes inn i kommende handlingsplaner.

Sak 4**EVENTUELT**

Det ble orientert om:

- Riktigere antibiotikabruk i tannhelsetjenesten (RATT) er lansert.
- NORM-NORM-Vet Explorer lanseres snart, inkluderer digitalisering av historiske data.
- FHI har lansert et AMR-dashboard som oppdateres fire ganger i året; antibiotikabruk vil også inkluderes.
- Bekymrende økning av CPOer; FHI arbeider med en håndbok om tiltak.
- Utfordringer rundt ny spa-type LA-MRSA hos storfebesetning (17/22), hvor også ektepar er kolonisert.
- De fleste medlemmene orienterte om pågående aktiviteter i forbindelse med WHO's World Antibiotic Awareness Week:
  - NSAS: har arrangert flere webinarer.

- MT: har lansert ny nettside for AMR som enhetlig ivaretar fisk og landdyr.
- ASP: har etablert ny påloggingsside for individuelle forskrivningspraksiser, og fastleger kan nå søke praksiskompensasjon for kvalitetssikringsarbeid.